

ALBERT GARRIDO LLORT, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 11A/2017 els membres del Consell de la Informació de Catalunya (CIC) en reunió plenària de data 11 de desembre de 2017 van adoptar per unanimitat el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

“Expedient núm. 11A/2017

ASSUMPTE: El 28 d'agost de 2017, la senyora L.J. va presentar un escrit de queixa contra una informació publicada el 31 de juliol de 2017 en diaridetarragona.com sobre la mort violenta del ciutadà M.M.N., de 33 anys i d'origen senegalès, a Salou. La reclamant aporta tres titulars diferents que va tenir en successives versions online i en el compte de Twitter del diari la mateixa notícia. La informació del diari digital es titulava així: “Matan a un hombre en Salou tres asestarle un puñetazo en plena calle”. En una posterior actualització, la notícia es va titular “El hombre asesinado en Salou salía de comprar cruasanes” . D'altra banda, en el compte del diari a Twitter es va titular: “Matan a golpes a un camello en el centro de Salou”.

ANTECEDENTS

En l'escrit de queixa es considera que les informacions vulneren els següents criteris deontològics:

1. Informar de manera acurada i precisa

El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible. Els mitjans han d'observar sempre una clara distinció entre les informacions i les opinions, difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

2. Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament

No s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades.

El periodista s'ha de posar en contacte prèviament amb els afectats per donar-los l'oportunitat de resposta.

12. Respectar la dignitat de les persones i la seva integritat física i moral

No es pot discriminar cap persona a causa de la seva condició sexual, discapacitat física o mental, creences, origen ètnic, nacionalitat i extracció social. Així mateix, cal evitar expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi i a l'ús de la violència. Els periodistes han de ser especialment sensibles amb la diversitat i actuar amb sentit de justícia i respecte a les persones i els grups afectats.

En la notícia titulada “Matan a un hombre en Salou tras asestarle un puñetazo en plena calle”, s’informa que la víctima sortia d’un establiment on va comprar el seu esmorzar i es va topar amb un grup de quatre persones . Una d’elles li va donar un cop de puny a la cara i diversos cops de peu. La víctima “se levantó grogui del golpe y alcanzó la acera contraria. Allí se desplomó y algunos testigos hablan de que oyeron un fuerte golpe al impactar la cabeza con el cemento.” Dues dotacions del SEM van estar més d’una hora intentant reanimar-lo sense èxit. Segons la informació, la víctima “no era un vecino cualquiera. Fuentes de la investigación y testigos aseguran que era conocido en la zona de Carles Buigas y calles adyacentes donde hay locales de ocio. Tenía antecedentes, tanto policiales como penales, de diversos delitos, entre ellos contra la salud pública. En el momento de su muerte no llevaba ninguna sustancia estupefaciente encima, aseguran los investigadores”. I afegeix: “Precisamente, su vinculación con delitos contra la salud pública es la principal línea de investigación con la que trabaja el Área d’Investigació Criminal de los Mossos d’Esquadra de la Regió Policial Camp de Tarragona”.

Pel que fa al compte del diari a Twitter, hi ha una versió del 31 de juliol a les 12:28 hores que diu: “AMPLIACIÓN Matan a golpes a un camello en el centro de Salou”, amb el link del diari i del compte del mitjà a Twitter. En una posterior actualització de la notícia al diari digital va aparèixer un altre titular: “El hombre asesinado en Salou salía de comprar cruasanes”. Sota el titular hi ha una petita entradeta que és l’inici del text informatiu.

AL·LEGACIONS

El dia 26 de setembre de 2017, el director de funcions del diari, Josep Cruset, va fer arribar al CIC el seu escrit d’al·legacions: <<El titular a twitter “Matan a golpes a un camello en el centro de Salou” és clarament inadmissible, a més de no correspondre amb el titular de la informació signada pel periodista Jordi Cabré que apareixia publicada a l’edició digital del Diari. Va ser retirat minuts després de sortit publicat a la xarxa, tan aviat com va ser detectada la greu errada. Posteriorment, l’esmentat periodista va parlar amb la germana de la víctima per demanar-li disculpes. Altres titulars als quals fa referència la queixa sobre el tractament d’aquest succés, corresponen a les informacions posteriors de seguiment i ampliació de la notícia.>>

PONÈNCIA

La ponència ha analitzat, en primer lloc, la notícia publicada al diari digital titulada “Matan a un hombre en Salou tras asestarle un puñetazo en plena calle”. Pel que fa al criteri 1, el periodista informa de manera acurada i precisa, no barreja informacions i opinions ni difon conjectures ni rumors. El que fa, citant fonts de la investigació, es explicar que la línia d’investigació oberta pels Mossos d’Esquadra és que la mort pugui tenir relació amb un tema de drogues, ja que la víctima tenia antecedents per delictes contra la salut pública. En aquest sentit, el periodista posa en coneixement del lector els elements informatius necessaris que l’ajudin a interpretar els fets, com és habitual en informacions de l’àmbit dels successos. Per tant, aquesta ponència considera que no s’ha vulnerat aquest criteri del Codi Deontològic.

Quan al criteri 2, la informació no conté cap informació injuriosa ni es considera

que contingui dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat, en aquest cas de la víctima. Que tingui antecedents policials i penals per delictes contra la salut pública és una realitat factual que és important en la cerca d'una explicació dels fets que van passar a Salou. En cap moment hi ha cap intenció de menysprear o lesionar la dignitat de la persona. En aquest sentit, el periodista es refereix a la víctima com "ciudadano senegalès de 33 años de edad", "vecino de Salou" i, per introduir els seus antecedents, es fa servir la frase "Modou no era un vecino cualquiera", que si bé és molt poc afortunada, tampoc té la intenció de faltar a la dignitat. És més, el periodista informa el lector que la víctima "no llevaba ninguna sustancia estupefaciente encima" en el moment de la seva mort. Considera la ponència que tampoc s'ha vulnerat aquest criteri.

Tampoc considera aquest ponent que s'hagi vulnerat el criteri 12 perquè el text no conté cap menyspreu a la persona pel que fa al seu origen ètnic, ni hi ha en la notícia expressions vexatòries que puguin incitar a l'odi o a l'ús de la violència. L'únic que fa la informació és assenyalar que és un "ciudadà senegalès", com passa sovint en moltes informacions que informen sobre la procedència dels actors de la notícia.

Un cop analitzada la informació del diari digital, passem a fer-ho amb el titular del compte del diari a Twitter: "Matan a golpes a un camello en el centro de Salou". En les seves al·legacions, el director en funcions del diari ho resumeix en una frase: "és clarament inadmissible". Segons considera aquesta ponència, aquest titular vulnera dos dels tres criteris esmentats. En primer lloc, vulnera el criteri 1 perquè no informa de manera acurada i precisa ni contrasta la informació i hi fa conjectures. El fet que hagi tingut antecedents en el passat no és suficient per jutjar la víctima en el present, sobretot quan la informació afirma que, en el moment de la seva mort, no portava substàncies estupefaents. També creiem que el titular vulnera el criteri 2 perquè es sustenta sobre dades imprecises i sense base suficient que lesiona clarament la dignitat de la víctima. Pel que fa al criteri 12, aquesta ponència considera que no s'ha vulnerat perquè no hi ha cap intenció de discriminar la víctima pel seu origen ètnic ni de incitar a l'odi ni a l'ús de la violència.

Malgrat que no consta en la relació de criteris que la queixa considera vulnerats, aquest ponent estima que el titular analitzat vulnera el criteri 10 (Salvaguardar la presumpció d'innocència), ja que sense que hagi finalitzat la investigació policial, afirma taxativament que la víctima era un "camell" i que, per tant, portava a terme una actuació delictiva. Com recorda el criteri esmentat, "el respecte i la protecció d'aquest dret són vigents des de l'inici de les actuacions policials fins que es provi la culpabilitat en un procés que gaudeixi de les garanties necessàries".

Pel que fa al tercer titular en qüestió ("El hombre asesinado en Salou salía de comprar cruasanes"), conté una qualificació penal (assassinat), que només pot ser definida a través del procés penal, o bé per l'acusació del ministeri fiscal o particular, o bé pel jutge. El periodista, en aquesta fase, només pot afirmar que un home ha mort, que és el que fa el titular de l'edició digital. Per tant, el titular vulnera el criteri 1 del Codi Deontològic perquè no s'ha acostat a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible i ha difós una informació no contrastada, una conjectura com si es tractés d'un fet. El titular, a més, destaca en una notícia d'aquestes característiques un element irrellevant (comprar croissants) com a element significatiu en una informació que explica que un ser humà ha perdut la vida.

Sembla important subratllar que, en les seves alegacions, el responsable del diari ha reconegut “el greu error” i que el periodista que signa la notícia del diari hagi demanat disculpes a la germana de la víctima. També considera aquesta ponència que els diaris digitals han de reflexionar sobre l’ús que fan de les xarxes socials, i que titulars cridaners que responen a la lògica del *clikbate* per captar l’atenció desfan, com en aquest cas, tot el treball periodístic de la notícia publicada al diari digital.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

Per tot l’exposat fins ara, considerem que el titular “Matan a golpes a un camello en el centro de Salou”, publicat al compte de Twitter del diari, vulnera els criteris 1, 2 i 10 del Codi Deontològic. També considerem que el titular “El hombre asesinado en Salou salía de comprar cruasanes” vulnera el criteri 1 del Codi.

I per que així consti s’estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 12 de desembre de 2017. Certifico.

Vist i plau

Roger Jiménez
President

Albert Garrido
Secretari General